

Eikenprocessierups effectief te lijf met support Vos Capelle

Groenaannemers over positieve ervaringen met Entonem en Turex

Nu het seizoen van de eikenprocessierups weer voor de deur staat, is Vos Capelle paraat om groenaannemers te voorzien van de juiste middelen en het juiste advies. De totaal-leverancier uit Sprang-Capelle heeft voor elke klant wat wils met het beste resultaat.

Professionele bestrijding van de jeukrups is niet voor elke partij weggelegd. Twee gespecialiseerde bedrijven, Grootgroener en Wolterinck, beschrijven hun ervaringen met twee verschillende producten en methodes van Vos Capelle: Entonem en Turex.

Auteur: Emiel te Walvaart

Grootgroener is een fervent gebruiker van Entonem, een nematodenmiddel, aaltjes die ingezet kunnen worden ter bestrijding van de eikenprocessierups. Voor de groenaannemer uit Wierden, die opdrachtgevers ontzorgt bij ontwerp, aanleg en onderhoud van de groene openbare ruimte, is de problematiek rond de jeukrups een speerpunt.

Specialistisch werk

Job Dekker, bedrijfsleider bij Grootgroener, zoekt in op deze natuurlijke bestrijdingsmethode. 'Zodra het donker is, spuiten wij de aaltjes in de boom met een boomnevelspuit. Dit moet 's nachts gebeuren, want de aaltjes kunnen slecht tegen uv-licht. Ook zijn de weersomstandigheden belangrijk, want als er te veel wind is en de temperatuur te laag is, moeten we stoppen met spuiten. Je moet alle parameters goed in de gaten houden om een optimaal resultaat te bereiken. De inzet van nematoden is specialistisch werk en niet voor elke groenaannemer geschikt.'

Als het middel Entonem eenmaal is gespoten, komt het direct op de rups zelf terecht. Die wordt geïnfecteerd door het aaltje en sterft. 'Dat is anders dan bij toepassing van een bacterie-

preparaat, waarbij het middel op het blad wordt aangebracht.'

Een belangrijk voordeel van de inzet van nematoden (Entonem) is dat er vroeger in het voorjaar kan worden begonnen met de bestrijding. 'De eikenprocessierups is al vroeg aanwezig in de boom. Op dat moment zitten er minder andere rupsen en fauna in de boom, waardoor je specifieker te werk kunt gaan. Met Entonem kun je eerder beginnen dan met een bacteriepreparaat, dat pas wordt ingezet als er blad aan de boom zit. Bij de toepassing van een bacteriepreparaat is het essentieel om te monitoren en het ideale spuitmoment te bepalen. Gebeurt dit niet en wordt er te laat in het seizoen gespoten, dan is nevenschade aan andere fauna in de eikenbomen een groot risico.'

Eenvoudige toepassing

Grootgroener gebruikt de spuitmethode met nematoden al zo'n vijf jaar, en wel specifiek met het product Entonem. 'Een pre is de goede toepasbaarheid van het product. Er bestaan ook andere typen aaltjes, die bijvoorbeeld met een gel aangemengd worden in een tank. De aaltjes van Vos Capelle kun je eenvoudig in de tank gooien. De inhoud van de verpakking valt zo uit

Wolterinck bestaat uit twee takken. Aannemingsberijf Wolterinck werkt in het openbaar groen voor gemeenten en semioverheid; de andere tak, Plaagdierbeheersing.nu, verzorgt onder andere de preventieve beheersing van de eikenprocessierups voor de particuliere markt.

Een belangrijk voordeel van de inzet van nematoden is dat je vroeger in het voorjaar kunt beginnen met de bestrijding

elkaar en verspreidt zich helemaal in de tank, zonder toevoeging van gel, uitvloeier of een ander middel!

Er zijn meerdere op aaltjes gebaseerde producten te verkrijgen in de markt, maar Grootgroener koos niet zonder reden voor Entonem van Vos Capelle. 'Vos Capelle is onze huisleverancier. Dan is het niet meer dan logisch om een dergelijk effectief product, dat zo gemakkelijk in gebruik is, voor EPR-bestrijding toe te passen.'

Grootgroener heeft vooral gemeentes en provincies als klant als het gaat om de toepassing van Entonem. Dekker: 'Zodra de plaagdruk beheersbaar is door de inzet van een bacteriepreparaat, gaan veel gemeentes over op bestrijding met nematoden. In risicogebieden blijft de toepassing van een bacteriepreparaat vaak noodzakelijk vanwege de hogere effectiviteit. De overheid heeft milieu en duurzaamheid hoog in het vaandel staan. De aaltjes zijn echt een natuurlijk product, dat zelf zijn werk moet doen.' Bij particulieren gebruikt Grootgroener nog steeds een bacteriepreparaat. 'Je wilt boven je tuinterras niet opnieuw overlast van de

eikenprocessierups doordat het resultaat van de bespuiting niet voldoende is. Een bacteriepreparaat is dan het effectievere middel.'

In 2018, toen de eikenprocessierups flink opkwam en huishield, was de plaagdruk bijna niet onder de knie te krijgen, weet Dekker nog. 'Om de plaag beheersbaar te krijgen, heb je een bacteriepreparaat nodig. Zeker in stedelijke gebieden bij scholen, kinderdagverblijven en dergelijke moet de rups meteen de kop worden ingedrukt. Als de plaagdruk wat afzwakt, kun je Entonem inzetten om de situatie beheersbaar te houden. Bomen op plaatsen met prioriteit 1 worden dus bij voorkeur met een bacteriepreparaat behandeld, terwijl op plaatsen met prioriteit 2 en 3 gespoten kan worden met nematoden.'

Partnerschap

Grootgroener werkt al meer dan een decennium samen met Vos Capelle. Dekker: 'Het mooie is dat Vos Capelle ons begeleidt tijdens het hele traject, vanaf de verkoop van het product tot aan de advisering aan onszelf en aan gemeentes. Ook kijken we samen naar de resultaten door steekproeven te nemen. We zien Vos Capelle

echt als een partner. Ze begeleiden aannemers en opdrachtgevers bij het gebruik van Entonem. Ook kijken we gezamenlijk hoe we de resultaten kunnen verbeteren. In het begin hebben we samengewerkt in pilotprojecten met Entonem. Bovendien zijn de lijnen met Vos Capelle kort en worden problemen meteen opgelost.'

Als onderdeel van de bestrijding van de eikenprocessierups hangt het team van Grootgroener feromoonvallen op in de loop van het seizoen, van juli tot en met september. 'Dan kunnen we de uitvliegende mannelijk vlinders vangen en tellen, waarmee we de plaagdruk in het komende jaar kunnen voorspellen. Op basis van die cijfers kan de gemeente beleid maken en bepalen welke methode op welke plaats moet worden ingezet.'

Dekker constateert dat het gebruik van Entonem de laatste jaren gigantisch is opgekomen. 'Tot grote tevredenheid van de gebruikers, gemeentes dus. Neem de gemeente Oldenzaal, waar we drie jaar met nematoden hebben bestreden. Die is zeer te spreken over deze toepassing. Ook de gemeente Hof van Twente is erg enthousiast.'

Grootgroener is een fervent gebruiker van Entonem, een nematodenmiddel

‘Het gebruik van Entonem komt de laatste jaren gigantisch op, tot grote tevredenheid van gebruikers zoals gemeentes’

Aanbestedingen

Tot slot neemt Dekker de gelegenheid te baat om de aanbestedingsprocedures bij gemeentes aan de kaak te stellen. ‘Veelal wordt er op laagste prijs aanbesteed. Dat is jammer, want dat gaat vaak ten koste van de kwaliteit, die zo belangrijk is bij de bestrijding van de eikenprocessierups. Eigenlijk moet er bij aanbestedingen zowel een prijs- als een kwaliteitscomponent worden meegenomen, zoals een plan van aanpak. Dan is een gemeente beter in staat om een aannemer te selecteren die de vereiste kwaliteit kan leveren voor het bestrijden van de eikenprocessierups.’

Turex

Een andere groenaannemer die nauw samenwerkt met Vos Capelle op het gebied van EPR-bestrijding, is Wolterinck. Dit gespecialiseerde bedrijf gebruikt Turex WG, dat wordt geleverd door Vos Capelle, als alternatief voor het gangbare Xentari voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Turex is een biologisch insecticide, een preparaat van *Bacillus thuringiensis* subsp. aizawa (25.000 IU/mg). ‘Het is vergelijkbaar met Xentari. Het heeft dezelfde werking en werkt ook net zo goed. De verpakking is anders en er staat een ander merk op, maar de inhoud komt overeen’, vertelt Ivo de Groot van Wolterinck.

De bestrijding met Turex WG is het effectiefst als de rups in het tweede of derde larvestadium is. Op dat moment heeft de rups nog geen brandharen. Het middel wordt met de bekende elektrostatische luchtondersteunde nevelspuit tot in de bovenste kroonhelft gespoten. Hierdoor worden de boven- en onderzijde van de bladeren gelijkmatig met kleine druppeltjes, bedekt, ook hoog in de boom. Voor een goed effect moet de boom 40 tot 50 procent bladontplooiing hebben. De behandelde bladeren worden bedekt met het bacteriepreparaat. Wanneer de rups hiervan eet, krijgt deze de bacteriën binnen. Door de

hoge pH van het darmkanaal vallen de scherpe kristallen van de sporen uit elkaar en doorboren de darmwand en/of de maag. Hierdoor sterft de eikenprocessierups.

Overeenkomstige werkwijze

De groenaannemer uit het Gelderse Beltrum zette Turex voor het eerst in in 2021; daarvoor werd Xentari gebruikt. De Groot: ‘Een belangrijk verschil is dat Turex anders wordt aangeleverd. Xentari zat in kleine literverpakkingen, terwijl Turex in zakken van drie kilo is verpakt. De werkwijze is overeenkomstig; als watergranulaat lost het op in de tank.’

De Groot kwam in aanraking met Turex toen hij bij Vos Capelle informeerde of er een ander product dan Xentari voorhanden was. ‘Adviseur Johan Aalderink kwam toen met Turex op de proppen. Dat hebben we meteen beproefd en de

‘De werking van Turex is prima en het is goedkoper’

resultaten waren goed. De begeleiding en nuttige adviezen van Vos Capelle hebben ons verder op weg geholpen bij een effectief gebruik van het nieuwe product.’

Wolterinck heeft Xentari overigens niet in de mottenballen gelegd. ‘We staan zeker niet negatief tegenover Xentari, maar Turex is een goede aanvulling op ons aanbod op het gebied van EPR-bestrijding. We zetten beide producten in.

De aaltjes van Entonem kunnen zonder toevoeging in de tank gegooid worden.

Gemeentes schrijven het gebruik van Xentari soms voor in bestekken, maar soms staat het ook niet concreet omschreven, zodat je op zoek kunt gaan naar een vergelijkbaar alternatief. De keuze van het product is dus afhankelijk van de opdrachtgever. Zo kwam Turex in beeld.’

Goedkoper

De Groot heeft inmiddels ervaring met de toepassing van zowel Turex als Xentari. ‘De werking is hetzelfde; ze zitten beide vol goede sporen. We zien geen verschil in het resultaat, maar Turex is wel wat goedkoper.’

Naast de prijs maakt ook de verpakking van Turex het verschil, vindt De Groot. ‘Doordat het middel wordt aangeboden in een 3 kg-foliezak, gebruik je minder verpakkingsmateriaal. Een dergelijke verpakking is duurzamer dan plastic flacons van 1 kg.’

Volgens De Groot heeft Xentari een voorsprong door de naamsbekendheid. ‘Het merk heeft destijds veel aan marketing gedaan. Er waren ook al andere merken voor EPR-bestrijding op de markt, maar velen kennen niets anders.’

De Achterhoeker zet de voordelen van Turex graag nog even op een rijtje. ‘Ten eerste is de grootverpakking handig in het gebruik. Ook hebben we nu minder verpakkingsmateriaal. En niet te vergeten is de lagere prijs een pluspunt. Voor klanten die zelf een middel kunnen kiezen, raden we Turex aan, want je kunt daarmee behoorlijk op de kosten besparen.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!